

סימן נט

תכתב ותחתם¹ לשנה טובה אהובי הר"ר מנליכ"א².
הנה אהובי מה תטריחני בשאלות שאינך צריך לשלחם כל כך למרחוק, והלא ידעת כי ידי עצילות למכתב. אך בקצרה אשיבך. שאלתך הראשונה פשיטא שאין צריכין לומר אשרי וקדיש הואיל וכבר עבר זמן המנחה, אם כן היום כלה והולך לו שלא אמרו אשרי

סימן ס

כמו בנין יצטרכו להענות ארבעים יום תוך זמן כמו מ' מאיר עד ר"ה ושלא לאכול בשר ולשתות יין כמו שכתוב בתשובת מהר"ם ז"ל³, גבי בא על נדה בשוגג. וגם לתת צדקה כל איש אשר חלל שיעור חטאת בדנקא, ושיערו מור"ם ז"ל שהוא י"ח פשיטין. ואם ירצה אדם לפחות מקצת התעניות יתן עבור כל יום י"ב פשיטין כאשר כתב מור"ם ג"כ בתשובה דלעיל. ואע"ג דאיכא דיעות הם דמחמירי טובא, עכשיו דהדורות תש כח יש להקל כדברי המיקל, גם כתב רא"ם⁴ ז"ל: ואף איסור הבערה דאיסור דאורייתא די בארבעים יום שלא רצופין דבגרדף הקילו.

ואשר נסתפקת אם יש לדחות התעניות עד לימי החורף, נראה לאדוני אבי פשיטא דהיתר הוא לדחות, דאפי' אם היה נדור ובא להתענות היה יכול לדחות⁵. ואשר כתבת מחמת הרכיבה חוץ לתחום, נראה לאדוני אבי אם היה סכ"נ בדבר אינם צריכין שום כפרה⁶. אבל אם אין סכנת נפשות כלל אז יצטרכו לעשות ג"כ כמו שכתבתי לעיל על הדליקה. כי כן כתב רא"ם על האשה שיצאה חוץ לתחום ז"ל: אשה שיצאה חוץ לתחום, תחומין דרבנן ותתענה ארבעים יום אך לא רצופין רק ה"ב בכל שבוע עד שישלימו ארבעים יום, וזה השיעור עלה ממש לזמן אשר כתב מהר"ם מעשרה דאיר עד ר"ה. נאם פתחיה בן הגדול שבישראל.

אריה בן אריה שמו לעולם יחיה וכשמש ינון אהובי עמיתי האלוף הר"ר אברהם. אשר שאלתי על דבר הדליקה גם אודות הרכיבה בשבת, שאלתי את פי אדוני אבי הגאון וציוה לי להשיבך משמו. הנה מחמת הדליקה אשר יצאה בשבת בעירכם וחפרתם גומות והשיתם גומות וטחתם אבנים ועפר יחד כמו בנין, נראה לא"א יצ"ו שאיסור גמור הוא זאת זה מכמה טעמים, דהא על עסקי ממון הוא. ולא דמי להא דכתב א"ז פ' מי שהוציאוהו⁷ דבזמן הזה שאנו דרים בין הנכרים מותר לכבות הדליקה, דדמי לעיר הסמוכה לספר, כאשר המה שוללים וחוטפים, היינו דוקא לכבות הדליקה משום דעיקר החטיפה והשלילה אשר בא בעבורה סכנת נפשות, אותה חטיפה בא מחמת הדליקה, וכשמכבה הדליקה אינם יכולים לחטוף עוד. אבל אותם שלא כבו הדליקה וחפרו והשוו הגומות לא תקנו בזה שום דבר, והסכנה במקומה עומדת. ואדרבא הרבו סכנה בדבר זה בשלא ימצאו הממון במזומן להם, ולא נתן לדחות בדבר זה⁸.

ותו דאיכא למימר דדוקא דליקה התיר הא"ז שהיא מלאכה שאינה צריכה לגופה, וקי"ל כר' שמעון כמו שפסקו התוס'⁹ וכמה גאונים¹⁰. אבל חפירה ובנין דהוו מלאכה דאורייתא איכא למימר דלא הותרה בשביל חשש סכנה כזה. ע"כ נראה לא"א יצ"ו אותם בני עונשין אשר חללו שבת בחפירה ובשווי גומות ובהטחה שהוא

סימן סא

מהר"ר יוזמ"ן כ"ץ אמר ששמע ממורי הגאון ז"ל ששני ימים ושתי לילות היה נראה לו להשוותם

סי' נט: 1. מובאת בלקט"י (ח"א עמ' 45) בשינויים. 2. בלקט"י שם "מנליכא". 3. ב"י ושו"ע (סי' רל"ד ס"ב) ועי' לבוש. ועי' שו"ע (סי' ק"ח ס"ב) ור"מ (סק"ב) ומג"א (סק"ה) מרקאנטי פ' וירא ופ' קרח. ועי' ריב"ש (סי' ק"מ) [ועי' ברכ"י ומ"ב שם] ועי' חשו"ש שופריה דיעקב (ח"א סי' נ"ג).

סי' ס: 1. מכאן בלקט"י (ח"א עמ' 63) בשינויים. 2. ח"ב סו"ס קמ"ט [וכ"כ שם סי' פ']. 3. עי' שו"ע ורמ"א (סי' של"ד סכ"ז), ועי' סי' נ"ה ושו"ת סי' נ"ח ומש"כ שם. 4. סנהדרין פד, ב ד"ה מאן. 5. ערמב"ם פ"א משבת הי"ז וסמ"ג לאוין ס"ה. 6. שבועות סי' תשנ"ד [ועי' בסו"ס מב"ב עמ' קס, ג דרכי תשובה ממהר"ם אך שם לא מיייר בשוגג]. 7. בלקט"י איתא רממ"ן וכן לעיל סי' נ"ה רמ"מ וט"ס הוא. עמש"כ שם]. 8. שו"ע ורמ"א (ארי"ח סי' תקס"ח ש"ג) וענו"כ [ועי' סי' ס"א]. 9. כדלעיל סי' נ"ה. עי' שו"ע (סי' של"ד ס"כ) תו"כ.

סי' סא: 1. שו"ע (סי' תקס"ח ס"ד) ועמ"א (סקי"ד).